

ATASSUT
Steen Lyngé

UKA15/7-1_kal
30.09.2015

2016-mut aningaasanut inatsisissatut siunnersuut.
(Aningaasaqarnermut Aatsitassanullu Naalackersuisoq)

Inatsisartut Aningaasaqarnermut Inatsisissaannut 2016-moortumut ima Atassut-mit oqaaseqaateqassaagut:

Namminersorlutik oqartussat aningaasaqarnerat unamminartumiittoq tamanit ilisimaneqarluarpoq. Tamanna aamma Aningaasaqarnermut naalackersuisup saqqummiussinermini erseqqissaqqissaarpaa, sulilu siunissami annerusumik unamminartumiilersinnaanera eqqaallugu, tamanna tunngaveqarpoq pilersuisinnaasusugut ikiliartornitta saniatigut bloktilskud-it nalii ukiumiit ukiumut annikiliartormata akit aningaasarsiallu nunami maani Danmark-imut sanilliullugit qaffasinnerummata.

Maannakkut ilisimavagut unammilligassat suuneri taamaattumik aamma pingaaruteqarpoq unammilligassatta iliuuseqarfiginissaat. Pisariaqartippavut piffissami qaninnerusumut aammalu ungasinnerusumut aaqqiissutissat.

Aaqqissuusseqqinnissamut pisariillisaanissamullu suliniuteqarnerit aallartinneqarsimapput.

Piffissami qaninnerusumut allaffissornermi pisariillisaanerit aammalu ikiorsiissutit tungaasigut aaqqissuusseqqinnerit sukkasuumik iluaqusiissapput, sunniutaammi sukkanerusumik malunniutissagamik piffissami ungasinnerusumut aningaasaliiffigisanut sanilliullugit.

Kisianni tassa naammanngilaq pisariillisaallunilu aaqqissuusseqqinnarnissaq ukiuni unammilligassani tulluuttuni marluk-pingasuni. Nassaarniartariaqarpugulli isertitatigut pissamaatissat 96,5 mill. koruunit aningaasanut inatsit 2016-ip iluaniittariaqartut.

Naalackersuisut siunnersuutigivaat akitsuutit assigiinngitsut aqputigalugit isertitatigut pissamaatissat matussuserneqarnissaat.

ATASSUT INATSIARTUNI

Siusinnerusukkut Atassut-mit oqariartuutigini kuvarput Atassutip ikummatissat neqillu akitsuusersorneqarnissaannut isumaqataannginnertik, akitsuutit taakku inuiaqatigiinni equngasumik eqquisinnaammata.

Naalackersuisunit nassuiarneqarput ikummatissat akii ullutsinni Kalaallit Nunaanni akilerneqartartut ikummatissanut akigitinneqartartunit qaffasinnerugaatsiartut. Naatsorsuutigineqarpoq aappaagu ikummatissanut akit appartinneqarsinnaassasut isumaqatigiissuteqarneq nutaaq atuuttinneqarlerpat. Naalackersuisut akitsuutit qaffariartinneratigut akitsuutit qaffatsikkumavaat, taamaasilluni innuttaasunit akitsuutit qaffariaateqarnerat malugineqarnaviarani.

Atassut-mit isumaqataanngilagut taamatut aaqqiissuteqarniarneq, siumut ilisimariinnginnatsigu qanoq annertutigisumik ikkummatissanut akip appartiginissaa. Taamaasiorneq aningaasanoornerussaaq tamannalu Atassutip kissaatiginngilaa. Tamatup saniatigut aamma Atassutip kissaatigivaa, arlaatigut akit apparataarsinnaanera innuttaasunut iluaquisiuussasoq, tamanna isertitakinnerit pisisinnaassusaannut iluaqutaanerusinnaammat.

Atassut-mit aamma toqqaannartumik nunatta avataaniit neqit eqqunneqarsimasut akitsuusersorneqarnissaannut. Nunatta avataaniit neqit eqqunneqarsimasut nunami maanni neqinit tunisassianit akikinnerugaatsiarput, nunatta avataanni neqinik tunisassiorfiit annertunerugaatsiartuneeramik unammillernerlu annertunerugaarluni. Isertitakinnerit aammalu akunnattunik isertitalli ullumikkut nunatsinni neqinik tunisassiarineqarsimasunik pisinissaminnut akissaqanngillat, taamaattumik pisariaqartitatik nunatta avataaniit neqinik eqqussanik matussusertarlugu. Isertitakinnerit tulluarsarnissaminnut ullumikkorniillu annikinnerusumik pisisalernissaminnut periarfissaqanngillat. Taamaattumik nerisassanut akitsuusersuinerit inuiaqatigiinni equgasumik eqquisussaassapput.

Innuttaasut ataasiakkaat aningaasaqarneranut eqquisussaannngitsumik aaqqiisutissamik nassaartoqarsinnaanngippat, aaqqiisutissarlu tassaassanngippat sulinerulernernikkut aningaasartuuteqalernerullu eqqunneqarnissaa, taava avaqqussinnaanngilarput nunatsinni akileraatsip procentiata qaffanneqarnissaa.

Atassut isumaqarpoq, 1 procent-imik akitsuutinik qaffaaneq naapertuunnerusumik eqquissasut, tamatumap agguaqatigiisillugu sunniutai naapertuunnerullutillu assigiissaarnerussammata.

ATASSUT INATSIARTUNI

Akileraarutitigut 1 procent-imik qaffaaneerup 120.000 koruuninik akileraarutaasussamik isertitallit (ilanngaatit tamaasa ilanngaatigereerlugit) kingunerissavaa, qaammammut ataasiakkaanut 100 koruunimik annikinnerusumik pissarsisalernissaat.

Ikummatissanulli neqinullu akitsuutit atulerneqarpata kingunerissallugu qaammammut 3-400 koruuninik aningaasartuuteqarnerulerneq.

Akitsuutinik qaffaaneerup aamma naggataatigut isertitakinnerusut sakkortunerpaamik eqqorpatigut kingunerissavaa, aningaasarsianik isumaqatiginninniarnertit tulluuttut ingerlanneqarnissaani aningaasarsiat qaffanneqarnissaat, anginerussallunilu akileraarummik qaffaanermiit. Taamaattoqassaaq, akitsuutit kingunerisarmatigut isertitakinnerit pisisinnaasusiannik appartitsineq.

Piffissami qaninnermut aaqqiissutissat saniatigut aamma pisariaqartippavut piffissamut ungasinnerusumut aaqqiissutissat nunap atortulersorneqarneranut aningaasalersuinnermut tunngassuteqartut. Nunap atortulersorneqarneranut aningaasalersuinnerit kingunerisussaavaat inuiaqatigiit inuutissarsiortullu sipaarsinnaalernissaat.

Kisianni tassa naammanngilaq nunap atortulersorneqarneranut aningaasalersuinikkut aningaasartuutinik appaaniarnertit.

Nunap atortulersorneqarneranut aningaasalersuinnerit innuttaasut ineriartorneri naapertorlugit ingerlanneqartariaqarpoq, tamanna aamma taaneqartarpoq demografi. Tamatup saniatigut aamma aningaasalersuinnerit kingunerissavaat suliffissanik amerlanerusunik pilersitsisoqarnissaa.

Taamaattumik Atassutip Naalakkersuisut isumaqatigivai Nuummi Ilulissanilu mittarfiit allineqarnissaat, Ittoqqortoormiuni Tasiilami Qaqortumilu nutaanik mittarfiliornertit saniatigut. Pilersaartut tamanna Angallannermut isumasioqatigiit misissuinnerinut aamma innersuussutaannut naapertuuppoq.

Atassutip kissaatigivaa Pinngortitaleriffiup amerlanerusunik aningaasaliiffigineqarnissaa, pinngortitaleriffimmit suliarineqarniassammata Kalaallit Nunaata imartaanni pissarititatu uumassusillit uppersaasarsinnaanissaat.

Taamaattumik Atassut-mit assut iluarisimaarparput Naalakkersuisut aamma kissaatigimmassuk Pinngortitaleriffiup amerlanerusunik misissuisalernissaat.

Misissuinnerit amerlanerusut aalisarnermut aningaasalersuinnerit isigilluarneqarsinnaavoq, pitsaannerusumimmi pissarititatta uumassusillit uppersaatisaqalernerinut,

ATASSUT INATSIARTUNI

takussutissaqalersinnaammat imartatsinni suli annerusunik assigiinngisitaarnerusunillu pissarititaqarnerput. Tamanna Kalaallit Nunaanni aningaasaqarnikkut qaffariaataasinnaalluarpoq.

Pitsaannerusumik uppersaatissaqarnerup kingunerissavaa Kalaallit Nunaata nunat allat aalisarnikkut unammillertigisaannut ajornerusumik inissisimannginnissaat.

Aningaasarsiornikkut ataasiinnarmik isumalluuteqarluta ingerlanerput qimattariaqalerparput, taamaattumik aamma pissarititavut uumaatsut atorluarnerusariaqarpavut. Taamaaliulinnginnitsinni pisariaqarpoq, inatsisit toqqammavigineqartussat inissinneqarnissaat. Taamaattumik Atassut-mit nuannaarutigaarput Naalackersuisut Kalaallit Nunaanni aatsitassarsiornermi piiiaffinni pissutisit qanoq aqqissuunneqarnissaannut inatsisit suliarimmatigit.

Atassutip qilanaarivaa partiit allat isumaqatiginniaqatiginissaat inuiaqatigiinnut iluaqutaanerpaanik aaqqiissutissarsiornermi. Atassutip Naalackersuisut qutsavigiumavai aningaasanut inatsip isumaqatiginiutigileqqaarnerani suleqatigiilluarneq.